

MUSTAFA ÇİFTÇİ • Ah Mercimeğim

MUSTAFA ÇİFTCI 1977 doğumlu, ilk ve ortaöğrenimini Yozgat'ta tamamladı. 1999 yılında Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden mezun oldu. 2000-2001 yıllarında Güney Afrika Cumhuriyeti'nde bulundu. Dönüşünde İngilizce okutmanlık, metin yazarlığı, radyo ve TV programcılığı yaptı. Çeşitli dergilerde yayımlanmış hikâyelerini *Adem'in Kekliği* ve *Chopin* (Ülke Edebiyat, 2012; İletişim Yayınları, 2015) adlı kitabında topladı. Evli ve iki çocuk babası. İkinci kitabı *Bozkırda Altmışaltı* (İletişim Yayınları, 2014), Türkiye Yazarlar Birliği tarafından "2014 Yılı'nın En İyi Hikâye Kitabı" seçildi. Çiftci, 2016 yılında da Necip Fazıl Ödülleri kapsamında "İlk Eserler Ödülü" almıştır.

İletişim Yayınları 2425 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 413

ISBN-13: 978-975-05-2138-6

© 2017 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2017, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK Deniz Karagül

UYGULAMA Hüsni Abbas

DÜZELTİ Aybars Yanık

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelicink Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

MUSTAFA ÇİFTÇİ

Ah Mercimeğim

*Kardeřim,
yoldařım,
arkadařım
Hüseyin Çiftci'ye*

İÇİNDEKİLER

<i>Ah Mercimeğim</i>	7
<i>Baba Neredesin?</i>	23
<i>Bacanaklar</i>	41
<i>Bahar Eyyamında Bülbül Sesinde</i>	59
<i>Köfte Ekmek</i>	77
<i>Uykucu Duman ve Ben</i>	97

Ah Mercimeğim

O zamanlar on beş yaşındaydım. Aslı, mahallemizin ablalarındandı. Bakın, Aslı'yı anlatıyorum da ona nasıl hitap edeceğimi bilmiyorum. “Abla” desem bana yazık, “Aslı” desem ona. Çünkü Aslı'dan küçüktüm ama onun uğruna dert sahibi olmuşum. Anlatması zor. Dedim ya, on beş yaşındaydım. Sesim yeni yeni çatallaşıyordu. Hırslım, sinirim baskın geliyor, kapı-pencereyi çarpıp çıkıyordum odalardan. Hiçbir yerde huzur bulamıyordum. Bahçeler, bağlar, avlular bana dar geliyordu. İçimde kaynayan kazanı soğutamıyordum. “Aslı” diyordum, başka bir şey demiyordum. Ama bir tek kendime diyebiliyordum. Başkasına desem beni keserlerdi. İnsanlar o kadar zalimdi.

Mahallemizde bir ceviz ağacı vardı. Bahçe içinde, dev gibi bir ağaç. Kızlar cevizin dibinde oturup kakhaha yuvarlardı. Ellerinde işlenmiş, ağızlarında sakız. Cevizin dibinde konuşarak, gülüşerek sanki bir merhem karıştırırlardı, yaralarına sürerlerdi. Yara dediysen, görünen yara değil, gönüllerindeki yara... O yaraları arkadaşları, kocaları, babaları ya da kardeşleri açmış olabilirdi. Kim açarsa açsın ceviz dibinde dert-

leşerek, gülüşerek şifa bulurdu kızlar. Yok muydu ceviz dibinde dedikodu edip dilini domuz etine değdiren? Illaki vardı. Ama Aslı'm öyle biriydi ki dedikodu edip kanlı et yemez, yanında da yedirmezdi. Dert dinler ama ellerin karısını, kızını, oğlunu çekiştirip konuşturmazdı. Ah ne diyeyim, Aslı'yı bir görmeliydiniz.

Bahçe duvarının bir tarafı yıkılmıştı. Bahçe sahibi çoktan ölmüş ve bahçe kızlara kalmıştı. Kızlar bahçeye girerken taşların üstünde deli keçiler gibi sekerlerdi amma Aslı bahçenin kapısından girerdi. "Aman abla erinmiyorsun da kapıyı dolaşıyorsun," diyen kızlara bir altın sırmalı gülümsemeyle bakardı ki o saat bu dalgacı elekçilerin eti yağı erirdi ve bir daha laf edemezlerdi. Cevizin dibine doluşan kızların bir kenarda çayları kaynardı. Börek çörek olurdu. Her gün ama her gün bu cevizin dibi böyle kalabalıktı. Benim Aslı'ya tutkunluğum da bu cevizin dibinde başladı. Kızların görmeyeceği, gölge bir yere kuşlar gibi tünerdim. Oradan Aslı'yı seyrederek günler, haftalar geçirdim. Aslı bir okul, bir kurs oldu. Ben de o gizli yerimde talebe oldum. Aslı'yı okudum. Aslı'yı yazdım. Aslı'yı ezber ettim. Aslı uğruna dirsek çürüttüm. Aslı konuştu, güldü, gülümsedi, bazen daldı gitti. Hepsini bir bir aklıma yazıp Aslı okulundan diploma aldım. Bazen o gizli yerimde içim dolar, sonra dayanamaz ağlardım. Ona bakarak ve onun uğruna gözyaşı dökerek çok gizlendim.

Biz dört kardeşiz. Üç bacı, bir ben; toplam dört çocuk. Babam esnaftı. Şükür durumumuz iyi, hem de çok iyiydi. Babamda lastik bayisi, kum-çimento ardiyesi, bir de ucundan kıyısından müteahhitlik vardı. Babam, istese altıma araba çeker, ecik silkelense milyar para çıkarırdı. Ama bana para koklatmazdı. Şımarırım diye korkarlardı. Hele askerlik etsin, hele ecik çağırıp çığırıp gezsin diye düşünüp paraya

boğmazlardı beni. Cebimdeki harçlık memur çocuğundan ecik fazlaydı yani.

Ben it ayağı yemiş gibi gezer tozardım. Okulmuş, hocaymış; pek dert değildi.

Aslı benim bacılarımla arkadaştı. Hele de en büyük ablamın iyi ahbabıydı. Hal böyleyken Aslı'yı sevdiğimi nasıl söylerdim? Ben Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmam ama bacılarımla dilinden yıldardım. İtin taştan yıldığı gibi korkardım. Bacılarımla benimle eğlenmesin diye sesim çıkmazdı. Ben istemez miydim bacılarımla halden anlayan insanlar olsun da benim sevdama arka çıksınlar. Ama onlar yılan görmüş serçe kuşu gibi her lafa cikir cikir ötüşür dururlardı.

Kızlar vara yoğa güler, Aslı her lafa gülmezdi. Hayır hayır, somurtkan olduğundan değil, asaleti ve lacivert duruşu sebebiyle gülmez ama gülümserdi. Gülümseme dediğimiz şey yârin gül yüzünün çiçeklenmesi değil midir? Hah işte tasta-mam öyle gülümserdi. Aslı'yı gören bir daha bakardı. O kadar gösterişli bir duruşu vardı. Köşklere hanım, saraylara sultan olacak bir edası vardı. Bizim mahallenin capcık kızları bile hakkını teslim eder ve "Köşklere layık bu Aslı," derlerdi. Eee Aslı'yı köşklere koymak kolaydı da ben o köşklere bey olarak girebilecek miydim bakalım? Gireceğim kapılar hep kapalıydı. Çünkü Aslı'ya göre ben, Halime Abla'sının en küçük yavrusuydum. Çocuktum yani.

Beni böyle görmesine çok kızardım. Bazen sevda yükü öyle ağır geliyor ki ölecek gibi oluyordum. Öyle zamanlarda odama çekilip hayali bir Aslı'yla konuşurdum: "Sen beni neden çocuk görürsün, de bakalım? Çocukluk neymiş ki? Hani nerede çocuk? Bak ben şu fücudumu nasıl sıkırım? Sonra, ey Aslı, senin erkek dediklerin iki lafı bir araya getiremez. Amma ben koca okul müdürü önünde cayır cayır şiir okumuş adamım. Bütün bu işleri ben havaya gitsin diye mi ya-

parım? Her bayram boşuna mı takım elbise diktiririm? Sonra o takım elbiseyi boşuna mı cilet gibi ütütürüm? Mintanımın üstten üç düğmesi boşuna mı açık? Ayakkabılarım her zaman boşuna mı boyalı be hey Aslı? Bütün bunlar senin için. Ama ne zaman yanına gelsem, ‘Halime Abla’m nasıl?’ diye sorarsın. Ne anamı sorup durursun? İyi işte! İyi dedikçe iyi. Ecik kafanı kaldır da bana bak! Bir kere olsun bak. Iskar-pın çekmişim ayağıma ki benzeri Ankara’da yok. Kolumdaki saati ecdadın görmemiştir. Mintanım tastamam Bursa işi. Yani bunlar böyle dursun karşında, sen anamı sor. Derslerimi sor. Ben sana yandıkça sen bana ablalık oyna. Derslerim nasılmış... İyi olsa ne, kötü olsa ne? Okulun tümü benim olsa umurumda olur mu zannediyorsun? Sen beni öldürüyorsun Aslı. Evvelden bir oturuşta iki kıymalı pideyi yerdim de daha iştahlı iştahlı yalanırdım. Şimdi bir taneyi yiyip çekiliyorum. Herkes ‘Neyin var?’ diyor amma ben cevap vermeden geçiyorum. Herkes bende bir hal olduğunu seziyor da bir sen Aslı, bir sen anama babama selam gönderiyorsun.”

Aslı benim ateşime, külüme bakmadı hiç. Anam Aslı’nın evleneceğini söylediğinde sofradaydık. Allah’tan yer sofrasında yiyorduk, yoksa domdom kurşunu yemiş gibi düşerdim yere. Elimde kaşık, öylece kaldım. Ablalarım nasıl bir hain ki benim halimi görünce “Ah mercimeğim,” dediler. Babam anlamadı tabii. Kendisi şamataya bayılır. “Neymiş kızlar, ille söyleyin,” deyince, ablalar “Oğluna sor,” dedi. Bende cevap verecek hal mi kalmış? “Yok baba, yok bir şey. Kızlara laf lazım işte,” dedim. Sonra devam ettim kaşıklamaya. Sofradan kalksam kızlar iyiden iyiye dalga geçeceklerdi. “Eh, peki öyle olsun...” dedi babam. Ama kızlar fıkırdamaya devam ediyorlardı. Babam boğazını temizledi. Bu, “susun artık” demektir. Halimden anlamıştı ki ortada beni üzecek bir mesele vardı. Kızlar sustu, anam sustu. Peki ben içimdeki

sesi nasıl susturacaktım? İnsanın içinde bir ses varmış, öğrendim. O ses hiç susmazmış, öğrendim. O ses kadar zalim, o ses kadar hain bir şey yokmuş, öğrendim. İçimdeki sese göre sevdami Aslı'ya söyleyemeyecek kadar beceriksizdim. Aslı'ya göreyse zaten bir çocuktum! İçimde fırtınalar, elimde kaşık sofrada başında didinirken bacılarımdan biri altumdaki minderini çekti, “Minderi güzel oğlan,” dedi. Yine gülüştüler. Bacımın minderimi çekmesiyle hatırlattığı şey, benim bir zamanlar Aslı'nın minderini çalmaya çalışmamdı. Ceviz ağacının altında toplandıklarında her kız minderini getirirdi. İşte ben de Aslı'nın minderini kafama taktım. “Şu minderini ben alsam. Benim olsa!” Bu hain fikri gerçekleştirmek isterken yakalandım. Beni yakalayan kızlar tilkiden kaçan cücükler gibi çırpındılar, civildeştiler. O sırada Aslı geldi. Bana baktı. Ama öyle ezerek değil, ipek kumaş seçer gibi, tül perdeye dokunur gibi baktı ve “Hayırdır kuzum, ne yapacaksın o minderini?” dedi. Ben laf bulamadım. “Hiç, yani öylesine...” dedim. Aslı, sabun kokulu ve serin eliyle yanağımı okşadı, “Ah mercimeğim,” dedi. Kızlar yine gülüştüler. Ben rezil oldum. Üstelik minderini de alamadım. Ama bana “mercimeğim” demişti, daha ne desin? Anlayana büyük laf! Mercimeğim; yani küçüğüm, bicimciğim. Yani sen daha çok küçüksün, çok küçük! İşte bacılarımda sofrada başında benimle dalga geçtikleri “ah mercimeğim” meselesi ve minder çalma vukuatım buydu.

Cevizin dibi kaynıyordu. Aslı'nın gelin gideceği yer Marmaris'ti. Oradaki bir sarrafla evlenecekti. Kızlar laf kazanını habire harlıyorlardı. Ben yine gizli yerimdeydim. Herkes konuşuyordu. Aslı susuyordu. “Ne şanslısın. Tüm yıl tatil gibi olacak sana.” “Sen zaten altın gibiydin, bir de altuncuya düştün kız.” “Altın suyuna battın da çıktın say bacım.” Herkes, her şeyi diyordu da bir tek Aslı'nın dilinde laf yoktu. İşte o

an fark ettim ki bu susmak başka bir susmaktı. Ben Aslı'nın yüzündeki her kıvrıma gecelerimi harcadığım için biliyordum. Aslı istemiyordu bu işi. "Aha, vallaha da billaha da Aslı istemiyor bu işi!" dedim. Bağıracaktım, elimi ısırardım. Hem ısırpı hem yemin ediyordum. "Ebem ölsün, iki gözüm önüme aksın ki istemiyor. İstemiyor, vallaha Marmaris'teki herifi istemiyor." Yerimde duramadım, koşmaya başladım. Önüme kim gelirse bir şeyler sayıp döküyordum ama ne dediğimi anlamıyorlardı. Anlamazlardı tabii. Ben bile ne dediğimi bilmiyordum ki. Koşa koşa top oynadığımız yere geldim. Kimse yoktu. Sırtüstü yattım, göğsüm çatlayacaktı sanki. Madem Aslı Marmaris'teki adamı istemiyor, o zaman hâlâ umut var benim için diye düşündüm ve gökyüzüne baktım. Gökyüzüne baka baka hayalimde kendi düğünümü yaptım. Benim sırtımda laci bir damatlık olacak. Bacılarım arkamdan gelecek. Kolumda Aslı. Gülümseyecek, hem de nasıl bir gülümseme... Gelin arabamız *Mersedes* olacak. Belki Özal bile gelir nikâhıma. Öyle forslu, öyle kalabalık olacak nikâhım. Düğüne gelen kim varsa anlayacak neden Aslı'nın minderini çalmak istediğimi. Minder getirilecek, gelin arabasının içine konacak. Sonra ben, üzerinde gelinliğiyle Aslı'yı cevizin altındaki gizli yerime götüreceğim. "Bak burada seni gözledim, sana yandım, yakıldım, kül oldum," diyeceğim.

Aslı istemediği yere gelin gidecek demiyordum da seviniyordum adamı sevmiyor diye. Bir an önce atak yapmalı ve Aslı Marmaris yoluna düşmeden ana-babasından istetmeliydim. Anama açılacaktım ama bacılarım vardı. Anama giden yolda birer demir kapı olmuşlardı. O kapıları geçmek zordu. Anamı yalnız yakalamak daha zordu. Yalnız yakalasam bile anama söylediğim laf ânında en büyük ablama giderdi. Ablam da sağda solda konuşa konuşa o lafı paçavra ederdi. Yani anamı sır sahibi yapmak zordu. Gıyabında anama kızıyor,

bacılarına hırslanıyordum. “Sizin lafçılığınız yüzünden kız elden gidecek.”

Sonunda dayanamadım ve anamın yanına vardım.

– Ana gel ecik dışarı çıkalım.

– Nereye?

– Yahu şöyle çıkalım azıcık.

– Oğlum nereye çıkacağız?

Anam dışarıya çıkıp dolaşmaya alışmamış ki. Çarşı, pazar işini çıraklar görür. Gezmeye gitme saati de değil. Anam daha da işkillendi.

– Oğlum hasta mısın?

– Yok yahu...

– Öyleyse ne?

– Yok bir şey, seni ecik gezdireyim dediydim.

Anam dışarıya baktı. Hava ha yağdı ha yağacaktı.

– Bu havada mı?

– Yok ana, tamam! Bir şey demedim farz et.

– İyi öyleyse...

Gel de sinirlenme. Ne olur sanki benimle çıksan. Ben başımı omzuna koyup “Sevdim anam,” desem, “sevmek ölmek gibiymiş,” desem... Sen de anam olarak benim için kılıç çalsan. Derdime derman olsun. Nerdeee, anama dışarı çıkalım deyince “cehenneme gidelim” der gibi oluyordu.

Anamdan umudu kestikten sonra yağmur da yağsa, güneş de açsa dışarı çıkıp geziyordum. Sıraların arasında, bahçe kuytusunda, kantinde, okul uğultusunda dolaştım da dolaştım ama bir çare bulamadım.

Aslı'nın gidişi çok çabuk oldu. Hemen nişan, ardından düğün yaptılar. Aslı'yı Marmaris'e yolladılar. Düğün günü kaçtım evden. Bir bağımız vardı. Koşarak gittim ta oraya. Yürüyerek gitsen bile yorulursun, ben koşarak gittim. Dere ke-

narına oturdum. Karıncaları seyrettim. Suyla konuştum. “Ben herhalde mecnun oldum, kurtlar kuşlar yârim oldu, artık benden hayır yok kimseye...” dedim kendi kendime. Ben böyle dertlenirken bir taş geldi, ayağımın dibine düştü. “Kim atıyor!” diyemeden bir tane daha... Bağın bekçisi beni tanımamış, habire taşıyordu. “Bekçi Dayı, benim,” demeye kalmadı, herif tam iki kaşımın ortasına taşı indirdi. Olduğum yere hasta develer gibi çöktüm. Başımın döndüğünü hatırlıyorum. Gözümü hastanede açtım. Bağ bekçisi olacak herif de başımda sırtıyordu. “Seni bilemedim efendi ağa, bileydin daşlar mıydım?” diyordu. “Çık,” dedim, “çık git buradan!” Herkes başımdaydı. Babam bile gelmişti. Hepsi gülüyordu. “Niye gülüyorsunuz?” dedim. Anam, “Oğlum bekçi diyor ki ‘Dereye bakarak homur homur ediyordu. Ben deli zannettim de taşladım.’ Oğlum neye delirdin de sulara bakarak konuşur oldun?” Cevap versem ne olacaktı ki? Yüzümü duvara döndüm. Dönmemle birlikte başımın ağrısı şiddetlendi. Bekçi olacak herif, sanki düşmana çalıyor taşı. Bir de gelmiş sırtıyor. O sırada en büyük bacım dedi ki, “Aslı sana bunu gönderdi.” Aslı’nın adını duyunca yüzümü döndüm. Bacım elinde minderi tutuyor. Kendi artık Marmaris’teymiş. Çok selamı varmış bana. Minderi aldım, kucakladım. Koklayacaktım ama babamdan utanıyordum. Ortanca bacım akıllı kızdır. Anladı benim babamdan çekindiğimi. “Haydi, çıkalım ecik. Oda hava alsın, rahatlasın biraz. Biz hemen şuradayız canım,” dedi. Hemen şurada olmasanız da olur. Ben minderi almışım, durur muyum hiç? Sarıldım, kokladım. Kendi gitti ama kokusu kalır belki diye umutlandım. Kokuyordu. Yemin olsun Aslı’nın kokusunu alıyordum. “Benim varım yoğum, ilmim, sabrım, sevdam Aslı’dır,” diyordum. Minderi kokladıkça içim kabardı. “Nereye Aslı, nereye gidiyorsun? Ben söyleyemedim, bari sen anlasaydın. Sevdama ses verseydin ve olur bizim işimiz deseydin. Sevmiş adama hangi iş

olmaz deseydin. Tüm mahalledeki koca avratları, kirli pasaklı kızları bir bakışınla un ufak etseydin. Sen yanımda olsaydın, ben var gücümle derslerime çalışırdım ki lise bitsin de seni alayım. Hatta beraber çalışırdık. Sen bana güzel güzel Türkçe anlatırdın. Ama güzel Türkçen seni Marmaris'e gönderenlere yetmedi. Senin dilinden bir tek ben anlardım. Şimdi ne olacak? Marmaris'te kocan olacak zırto hangi dil-den anlar? "Ama ben Aslı, sevdiğinde gözünün içi nasıl civildeşen kuşlar gibi olur bilirim. Olmadı Aslı'm, olmadı. Bu iş böyle olmadı hiç..." Minder kucağında, gözlerim kapalı, yattım bir zaman.

Aslı Marmaris'e gitti ve günler aynı yere damlayan su damlası gibi benim Aslı yarama damlamaya devam etti. Artık iyileşmesinden umudu kestiğim, olur olmaz kanayan bir yarayla yaşamaya alıştım. Kimseye demezdim ama derste canım sıkıldıkça kitabın arkasındaki haritadan Marmaris'e bakardım. "Çok uzak..." derdim. Sanki yakın olsa ne olacaksa? Ama Aslı'nın o kadar uzağa gitmesi ağırımaya gidiyordu. "Hiç peşine düşmeyeyim diye bu kadar uzağa gitti belki de," diyordum. Bazen kızıyor, bazen küsüyor; sonra kıyamıyor, barışıyordum hayalimdeki Aslı'yla.

Bazen arkadaşlarla pikniğe giderdik. Taş atardık sağa sola. Ben Marmaris tarafına atardım. Sanki taşım Aslı'nın sarraf kocasını bulacaktı. Ne bileyim, hırsımı almak istiyordum herhalde. Kimse bilmezdi tabii. Arkadaşlarımın her birinin okuldan, mahalleden bir sevdiği vardı, anlatırlardı. Ben sadece dinlerdim. Bana da sorarlardı, "Oğlum yok mu sevdiğin?" diye. Ben yalandan kızardım. "Hasret miyim oğlum yakası yağlı kızlara?" derdim. "Nasıl adamsın anlamıyoruz?" derlerdi. Onlar anlamasa da ben anlardım ve bilirdim ki benim suyuma Aslı diye bir mürekkep damlamıştır.